

LEPISTÖ, MIKAEL: Raskauden aikainen levottomat jalat – oireyhtymä

Syventävien opintojen kirjallinen työ, s. 17
Synnytys- ja naistentautioppi
Helmikuu 2016

Tutkielman aiheena oli raskauden aikainen levottomat jalat oireyhtymä eli restless legs syndrome (RLS). Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää RLS:n yleisyyttä, etiologiaa, patofysiologiaa sekä vaikutuksia äidille, vastasyntyneelle ja raskauden kulkuun. Lopussa tarkasteltiin eri hoitovaihtoehtoja. Lähtökohtana oli selvittää edellä mainittuja näkökulmia aikaisemmin julkaistujen tutkimusten ja meta-analyyysien valossa.

Aineistona käytettiin PubMedissa julkaistuja aiheeseen liittyviä tutkimuksia ja meta-analyysyjä. Aineistojen valinnassa pyrittiin huomioimaan merkittävimpiä ja viimeaikaisimpia tutkimuksia.

Levottomat jalat oireyhtymä on yleinen nukahtamista ja unen laatua heikentävä neurosensorinen liikehäiriö. RLS:n esiintyvyys normaaliväestön keskuudessa vaihtelee 5-15 % välillä. Ilmeneminen on yleisempää naisilla ja etenkin raskauden aikana. Oireet yleensä pahenevat raskauden loppua kohden ja usein häviävät nopeasti synnytyksen jälkeen. RLS:n etiologia on vielä huonosti tunnettu, mutta tila on yhdistetty raudanpuuteanemiaan ja matalaan aivojen dopamiinipitoisuuteen. RLS aiheuttaa unihäiriöitä ja unen puutetta, mikä voi johtaa depressiiviseen mielialaan, päiväväsymykseen ja elämänlaadun heikentymiseen. RLS:n vaikutuksista raskauden kulkuun, synnytykseen ja vastasyntyneeseen on vielä vähän tutkimustietoa. RLS:n ja siitä aiheutuvan univajeen on havaittu aiheuttavan synnytyksen keston pidentymistä, lisääntynyttä sektiofrekvenssiä, ennenaikaisia supistuksia ja synnytyksiä sekä pre-eklampsiaa. RLS:n lääkähoidosta raskauden aikana on vähän kokemuksia, mutta usein oireet ovat lieviä ja hallittavissa elämäntapaohjeistuksella. Lääkehoito rajataan vain erittäin hankaliin oireisiin haittavaikutusten välttämiseksi.

Avainsanat: levottomat jalat oireyhtymä, raskaus